

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 21/2017, referent al Centre Educatiu els Til·lers del Departament de Justícia

Antecedents

1.- En data 03/11/2016 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra el Centre Educatiu els Til·lers del Departament de Justícia (en endavant, els Til·lers), amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

La persona denunciant exposava que la direcció dels Til·lers es comunicava amb el personal de seguretat del centre -de l'empresa Segur Ibérica, SA- a través de missatges electrònics que contenien dades personals (entre d'altres, d'empleats, estudiants en pràctiques, voluntaris, autoritats o d'interns del centre) i que s'adreçaven al compte de correu "(...)". La persona denunciant exposava que *"qualsevol que hagi tingut coneixement d'aquests comptes de correu electrònic i de les seves contrasenyes d'accés, pot accedir des de qualsevol equip informàtic (...) navegador web o APP de correu electrònic."*

La persona denunciant aportava diversa documentació relativa a aquest fet denunciat.

2.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 207/2016), d'acord amb l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC), per tal de determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants concurrents en uns i altres.

En el si d'aquesta fase d'informació, en data 20/12/2016 l'Autoritat va realitzar un acte d'inspecció a les dependències dels Til·lers, per tal de verificar determinats aspectes relacionats amb el tractament de dades vinculades a la seguretat del centre. En aquell acte d'inspecció presencial el representant dels Til·lers va manifestar, entre d'altres, el següent:

- Que s'ha subscrit amb l'empresa de seguretat un contracte en què es regula l'accés a les dades incloses en els fitxers del Departament de Justícia per a la prestació dels serveis encarregats, de conformitat amb allò establert a l'article 12 de la LOPD.
- Que des de la direcció del centre es dona instruccions al personal de seguretat verbalment, per escrit o per correu electrònic ((...)).
- Que des de la direcció es va considerar que l'ús del correu electrònic (compte de gmail esmentat) era un mecanisme eficaç per agilitzar la comunicació amb el personal de seguretat. El compte de correu electrònic de gmail el va crear un empleat de seguretat a petició de la direcció del centre.
- Que a través de l'adreça electrònica abans esmentada es proporcionen determinades dades referides als menors interns (nom i cognoms, òrgan judicial o fiscalia del qual depèn) i de les persones autoritzacions a accedir al centre.
- Que a l'adreça electrònica de gmail esmentada hi accedeix el personal de seguretat.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que per accedir a l'ordinador del centre de control, cada empleat de l'empresa de seguretat té un usuari i contrasenya individualitzada.
- Que no s'ha donat cap instrucció concreta quan un vigilant de seguretat deixa de prestar serveis al centre.

3.- En data 11/07/2017 la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra els Til·lers per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3.h) en relació amb l'article 9 LOPD. Així mateix, va nomenar persona instructora de l'expedient al funcionari de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, (...). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada el 20/07/2017.

Aquest termini s'ha superat amb escreix sense que davant l'acord d'iniciació s'hagin formulat al·legacions.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fets Provats

La direcció dels Til·lers, com a responsable del tractament, va donar la instrucció al personal de vigilància i seguretat del Centre per tal de crear un compte de correu electrònic genèric ((...)) amb la finalitat de poder comunicar-se amb el dit personal de vigilància i seguretat. A través de l'adreça electrònica esmentada, la direcció dels Til·lers proporcionava al personal de vigilància i seguretat dades referides als menors interns (entre les quals n'hi havia de salut) i de les persones autoritzades a accedir al centre. Amb aquesta situació, la direcció dels Til·lers no garantia la seguretat de les dades de caràcter personal, atès que la transmissió s'efectuava sense xifrar les dades personals, ni sense utilitzar un altre mecanisme equivalent que garantís que la informació no fos intel·ligible ni manipulada per tercers.

Fonaments de Dret

1.- És d'aplicació al present procediment el previst a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC); així com al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- De conformitat amb l'article 85.1 de la LPAC, i d'acord amb el que s'indicava en l'acord d'iniciació del present procediment, escau dictar la present resolució sense necessitat de formular prèviament la proposta de resolució, atès que al no haver efectuat al·legacions a l'acord d'iniciació, aquest té la consideració de proposta de resolució al contenir un pronunciament precís de la responsabilitat imputada, tal com s'advertia a l'apartat "Formulació d'al·legacions" del mateix acord d'iniciació, amb cita de l'art. 64.2.f) LPAC.

3.- En relació als fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius a la seguretat de les dades, cal acudir a l'article 9 de la LOPD, el qual preveu el següent:

"1. El responsable del fitxer i, si s'escau, l'encarregat del tractament han d'adoptar les mesures de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries que garanteixin la seguretat de les dades de caràcter personal i n'evitin l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat, tenint en compte l'estat de la tecnologia, la naturalesa de les dades emmagatzemades i els riscos a què estan exposats, tant si provenen de l'acció humana o del medi físic o natural.

2. No s'han de registrar dades de caràcter personal en fitxers que no compleixin les condicions que es determinin per via reglamentària en relació amb la seva integritat i seguretat i a les dels centres de tractament, locals, equips, sistemes i programes.

3. S'han d'establir per reglament els requisits i les condicions que han de complir els fitxers i les persones que intervinguin en el tractament de les dades a què es refereix l'article 7 d'aquesta Llei "

Aquest desenvolupament reglamentari pel que fa a les mesures de seguretat a adoptar, s'ha dut a terme mitjançant el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (en endavant, RLOPD), i en concret amb el seu Títol VIII. L'art. 81 del RLOPD, sota la rúbrica "Aplicació dels nivells de seguretat", estableix que a banda de les mesures de nivell bàsic i mitjà, s'han d'aplicar també les mesures de nivell alt en els fitxers o tractaments de dades que es refereixen a dades de salut, entre d'altres dades contingudes a l'art. 7 de la LOPD.

Doncs bé, els Til·lers va vulnerar la mesura de seguretat prevista per als fitxers i tractaments de nivell alt a l'article 104 del RLOPD, precepte que regula el control d'accés en els següents termes:

"Quan conforme a l'article 81.3 s'hagin d'implantar les mesures de seguretat de nivell alt, la transmissió de dades de caràcter personal a través de xarxes públiques o xarxes sense fil de comunicacions electròniques s'ha de fer xifrant les dades esmentades o bé utilitzant qualsevol altre mecanisme que garanteixi que la informació no sigui intel·ligible ni manipulada per tercers."

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, el qual és constitutiu de la infracció greu prevista a l'article 44.3.h) de la LOPD, que tipifica com a tal:

"h) Mantenir els fitxers, locals, programes o equips que continguin dades de caràcter personal sense les degudes condicions de seguretat que es determinin per via reglamentària."

4.- L'article 21 de la Llei 32/2010, en consonància amb l'article 46 de la LOPD, preveu que quan les infraccions siguin comeses per una administració pública, la resolució que declari la comissió d'una infracció, haurà d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció. És en virtut d'aquesta facultat que és procedent requerir als Til·lers per tal que en el termini màxim de 10 dies a partir de l'endemà de la notificació de la resolució que es dicti, cessi en la transmissió de dades personals que exigeixen l'aplicació de mesures de nivell alt, a través de correu electrònic que no garanteixi que la informació no sigui intel·ligible ni manipulada per tercers.

Un cop s'hagi adoptat la mesura correctora descrita en el termini assenyalat a l'efecte, en el termini dels 10 dies següents els Til·lers haurà de donar-ne compte a l'Autoritat, sense perjudici de la facultat d'inspecció d'aquesta Autoritat per tal d'efectuar les verificacions corresponents.

Fent ús de les facultats que em confereixen l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que el Centre Educatiu els Til·lers del Departament de Justícia ha comès una infracció greu prevista a l'article 44.3.h) en relació amb l'article 9, ambdós de la LOPD.

Segon.- Requerir els Til·lers per tal que adopti les mesures correctores assenyalades al fonament de dret 4t, i acrediti davant aquesta Autoritat les actuacions dutes a terme per donar-hi compliment.

Tercer.- Notificar aquesta resolució als Til·lers.

Quart.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, mitjançant el seu trasllat literal, segons el que especifica l'Acord 3r del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23/06/2006.

Cinquè.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la LPAC o bé podeu interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de la LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)